

Partnerskabsaftale om

”DK2020 – Klimaplaner for hele Danmark”

i samarbejde med

Indholdsfortegnelse

1.	Partnerskabet	3
2.	Indledning	3
3.	Projektets overordnede formål	5
4.	Parternes forudsætninger for aftalen	6
5.	Parternes forpligtelser	7
6.	Projektaktiviteter	8
7.	Aktivitets/tidsplan	8
8.	Aftalens varighed	9
9.	Projektets organisering	9
10.	Kommunikation om projektet	14
11.	Evaluering, monitorering og effektmåling	15
12.	Økonomiske forhold	15
13.	Moms, skatter og afgifter	15
14.	Betalingsplan og udbetalinger	16
15.	Rapportering og godkendelser	16
16.	Ejendoms- og ophavsret	16
17.	Erstatningskrav	17
18.	Misligholdelse og tilbagebetaling	17
19.	Force majeure	17
20.	Udtrædelse og udvidelse af partnerskabet	17
21.	Opsigelse af aftalen	18
22.	Øvrige aftaleforhold	18
23.	Lovvalg og værneting	18
24.	Bilag	19

1. Partnerskabet

Der er hermed indgået et partnerskab mellem følgende parter:

1.1	Kommunernes Landsforening (KL) Weidekampsgade 10 2300 København				
1.2	Region Nordjylland (RN) Regionshuset Niels Bohrs Vej 30 9220 Aalborg Øst	Region Midtjylland (RM) Regionshuset Viborg Skottenborg 26 Postboks 21 8800 Viborg	Region Syddanmark (RSD) Regionshuset Damhaven 12 7100 Vejle	Region Sjælland (RS) Alléen 15 4180 Sorø	Region Hovedstaden (RH) Regionsgården Kongens Vænge 2 3400 Hillerød
1.3	Realdania Jarmers Plads 2 1551 København K				

De under punkt 1 nævnte parter, betegnes i det følgende som "parterne" og "partnerskabet".

2. Indledning

2.1	Denne aftale danner grundlag for et partnerskab hvori KL, Regionerne og Realdania går sammen om at understøtte alle landets kommuner i at løfte klimaarbejdet til den højeste internationale standard, i tråd med Parisaftalen. Kommunerne i Danmark ønsker at tage medansvar for målsætningen om, at Danmark bliver en netto-nuludledende nation senest i 2050 og derved medvirke til at indfri det nationale 2030-mål om 70 % reduktion i CO₂-udledningen. En lang række af de beslutninger, der er nødvendige for at opnå målene, herunder myndighedsopgaver forbundet med arbejdet for CO₂-reduktion og klimatilpasning ligger lokalt, og kommunerne er derfor afgørende aktører i den grønne omstilling. I 2019 startede Realdania projektet DK2020 i samarbejde med det internationale by-netværk C40 kontoret i Danmark og CONCITO Danmarks Grønne Tænketaank. I DK2020 får 20 danske kommuner støtte, teknisk hjælp og sparring til at udvikle forpligtende klimahandlingsplaner, der lever op til Parisaftalens mål om at holde den globale temperaturstigning under 2°C og helst stræbe mod en temperaturstigning på højst 1,5°C. Klimahandlingsplanerne udarbejdes efter C40s Climate Action Planning Framework (CAPF). Målet er, at kommunerne i projektet arbejder hen mod at blive netto-nuludledere og klimarobuste senest i 2050. Opnåelse af Parisaftalen og de nationale mål ses i dette projekt som to sider af samme sag, om end der er tale om to uafhængige aftaler.
-----	---

	Parterne er enige om, at med udbredelsen af projektet ”DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark”, inviteres alle landets kommuner til at følge i fodsporene på de mest klimamambitiøse byer i verden og blive en del af en gruppe af internationale klimafrontløbere. Kommunerne vil gennem projektet få klimafaglig bistand og vejledning, samt sparring af globale og danske eksperter fra det internationale bynetværk C40 kontoret i Danmark og den grønne tænketank CONCITO til at udvikle, opdatere eller tilpasse klimaarbejdet i kommunerne, så det lever op til C40’s internationale standard for klimaplanlægning. Ambitionen om at alle landets kommuner beslutter klimahandlingsplaner som følger C40s CAP-standard giver samtidig en unik mulighed for at levere dansk viden og erfaring på internationalt niveau til tusinder af andre byer og kommuner verden over. Projektet finansieres og leveres gennem et ligeværdigt partnerskab mellem KL, Regionerne og Realdania. Partnerskabet understøttes og sekretariatsbetjenes af CONCITO samt med viden og erfaring fra det internationale bynetværk C40. Projektet bygger videre på DK2020 og har som ambition at bistå kommunerne med at udvikle klimahandlingsplaner, der lever op til gældende C40 krav og samme grad af forpligtelse som i første runde af DK2020 projektet. Parterne er enige om, at ud over erfaringerne fra DK2020, vil projektet i høj grad baseres på og inddrage den viden og erfaring der allerede eksisterer i kommuner og regioner, CONCITO, C40 kontoret i Danmark og de allerede etablerede samarbejder inden for klimaområdet. Eksempelvis Strategisk Energiplanlægning, Coast to Coast Climate Challenge og Energi på tværs som tværgående samarbejdsprojekter der involverer kommuner såvel som regioner. Opgaven med at opnå Parisaftalen og den nationale målsætning er ikke uden udfordringer. Det er en kompleks opgave, som stiller store krav til både organisering, kompetencer og ressourcer. Udbredelsen af DK2020 understøtter således, at kommunerne i samarbejde på tværs indbyrdes og med regionerne forsøger at finde løsninger på klimaudfordringer, der enten er enslydende og/eller går på tværs af kommunegrænser. Parterne er enige om, at et tættere samarbejde kan reducere omkostningerne, og sikre at nye løsninger bliver billigere for den enkelte kommune, når de udvikles i fællesskab, ligesom man kan undgå utilsigtede konsekvenser for anden part, når indsatsen koordineres. Derfor ønsker parterne i fællesskab at bidrage med ressourcer, kompetencer og viden for at støtte kommunerne i at udarbejde ambitiøse klimahandlingsplaner, der følger ensartede principper og målemetoder der så vidt muligt understøtter hinanden i både regionalt og nationalt perspektiv. Der er i Partnerskabet enighed om, at projektet indebærer en væsentlig arbejdsopgave for den enkelte kommune. Parterne er derfor enige om, at det er den enkelte kommune, der har ansvaret og opgaven med at udarbejde, vedtage og slutteligt implementere klimahandlingsplanen. Alle kommuner tilbydes mulighed for at deltage i projektet, men deltagelse er frivilligt.
2.2	Parterne er enige om at have et tæt og ligeværdigt samarbejde omkring ”DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark” så den kommunale indsats med at forberede og udarbejde den enkelte kommunes klimahandlingsplan får bedst mulige vilkår og at så mange kommuner som muligt understøttes gennem projektet frem mod en godkendt og vedtaget klimahandlingsplan.

	For KL er projektet med til at understøtte kommunernes lokale klimalederskab – både som virksomhed, arbejdsgiver, ejer af forsyningsvirksomheder og driver af partnerskaber med borgere og erhvervsliv. Kommunerne har gennem mange år taget ansvar for reduktion af CO2-udledning i kommunens geografi, mens man også har tilpasset sig konsekvenserne af klimaforandringerne lokalt. For KL er partnerskabet med til at tilbyde kommunerne en fælles metode og en faciliteret proces til at udarbejde klimahandlingsplaner, der er kompatible med Parisaftalens målsætninger. KL vil understøtte projektets forankring via Kommunekontakttrådene (KKR), hvor alle kommuner i den regionale geografi er repræsenteret, samt understøtte den politiske ledelse af klimainitiativerne i forlængelse af klimahandleplanerne i den enkelte kommune. KL vil videre sikre videndeling på tværs af landet og repræsentere kommunernes interesser på klimaområdet. For Regionerne er projektet med til at understøtte implementeringen af Parisaftalens mål for 2050 i regionen som geografi. Projektet vil desuden understøtte målene i de Regionale Udviklingsstrategier og i de regionale klima- og bæredygtighedsstrategier indenfor reduktion af klimagasser og klimatilpasning. Projektet vil bygge videre på et allerede mangeårigt samarbejde mellem kommuner og region om lokale klimainitiativer, bl.a. inden for strategisk energiplanlægning. Regionerne vil via deres lokale kendskab og klimakompetencer bidrage til at skabe en solid og langsigtet forankring af klimaindsatserne i den regionale geografi. For Realdania er projektet med til at understøtte Realdanias overordnede mission om at skabe livskvalitet gennem det byggede miljø, fremme en bæredygtig udvikling, og specifikt understøtte Realdanias filantropiske mål om at fremme bæredygtige byer. Realdanias mål med projektet er dels at gøre det muligt for alle danske kommuner hurtigt og på et fælles grundlag at udvikle og implementere klimahandlingsplaner, der er i overensstemmelse med CAPF og dels at alle kommuner inden 2023 har besluttet sådanne. Endelig understøtter projektet Realdanias indsats for udveksling af viden og erfaringer mellem C40 netværket og de danske aktører.
2.3	Denne partnerskabsaftale er suppleret af en række underaftaler, herunder, aftale med CONCITO om at varetage den centrale sekretariatsdrift og være videnspartner i samspil med C40 kontoret i Danmark.

3. Projektets overordnede formål

3.1	Parterne er enige om i fællesskab at bidrage med ressourcer, viden og værktøjer til arbejdet med udvikling og implementering af klimahandlingsplaner, der er i overensstemmelse med CAPF i alle danske kommuner. Med projektet "DK2020 – for hele Danmark" tilbydes de danske kommuner en fælles form, metode og retning for det kommunale klimaarbejde. Det er også hensigten med partnerskabet frem til og med 2023 at imødekomme de første 20 DK2020 kommuners ønske om en fortsat organisering under implementeringen af klimahandleplanerne.
-----	--

	Det er parternes hensigt, at projektet bidrager med viden og erfaringer til kommuner, regioner og andre klimaaktører i Danmark, sådan at Danmark når målsætningen om at blive en netto-nuludledende nation senest i 2050, og herunder bidrager til opnåelsen af Regeringens klimamål.
3.2	Projektets forventede resultater og effekter er: – at skalere det oprindelige DK2020-projekt, så de resterende 77 kommuner får mulighed for at deltage i "DK2020 – for hele Danmark" og herigennem inden 2023 vedtage en klimahandlingsplan, der lever op til CAPF-standard samt Parisaftalen. – at udbrede og accelerere kommunernes klimaarbejde via et strategisk samarbejde mellem Realdania, KKR/KL og regionerne, CONCITO og C40 kontoret i Danmark. – at bidrage til den videre udvikling af CAPF, med henblik på at udbrede CAPF og underliggende værktøjer i danske kommuner og til mindre byer i hele verden.
3.3	Projektbeskrivelse: Projektet vil via et åbent call, invitere de 77 kommuner¹, der endnu ikke har udarbejdet Pariskompatibel klimahandlingsplan til et strategisk samarbejde om at udarbejde og vedtage ambitiøse klimahandlingsplaner, der viser, hvordan kommunerne vil opfylde Parisaftalens mål om netto nuludledning i 2050 og derigennem bidrage til målsætningen om at reducere CO2-udledningen med 70 % i 2030 (målt i forhold til 1990) samt at imødegå klimaforandringerne bedst mulig. Parterne, C40, CONCITO og de deltagende kommuner indgår i et samarbejde, hvor fælles faglighed og ressourcer sættes i spil med det formål at finde og udvikle løsninger. Kommunerne vil således gennem "DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark" få hjælp til at sikre det nødvendige datagrundlag for klimamål, vejledning og support til at udarbejde handlingsplaner der anviser, hvordan kommunerne enkeltvis og i tværkommunale samarbejder konkret bidrager til målsætningerne i Parisaftalen. Desuden er det intentionen at organisere de nuværende 20 DK2020 kommuner til at fortsætte samarbejdet i "DK2020 – for hele Danmark" både med henblik på implementering og opfølgning. Arbejdstitlen på denne del er 'Klimaalliancen' og sigter på at de første 20 DK2020 kommuner organiserer arbejdet, hvorefter alle andre kommuner kan tilslutte sig efterhånden, som de kommer i gang med udarbejdelsen af klimaplanerne.

4. Parternes forudsætninger for aftalen

4.1	KLs og kommunernes finansiering og engagement i projektet er betinget af det enkelte KKR's godkendelse af den kommende aftale mellem hvert KKR og region vedr. organisering og udførelse af arbejdet med udbredelse af DK2020. Finansieringen er yderligere betinget af at opgavevaretagelsen ifm. DK2020, hvor den måtte være overlappende med KKR's koordinerende arbejde på klimaområdet – herunder på de kommunale myndighedsområder - skal tilrettelægges så de flugter med KKR's planlagte eller igangværende arbejde.
-----	--

¹ 77 kommuner henviser til at Københavns Kommune allerede har en klimahandlingsplan der lever op til C40's rammeværk samt at DK2020 projektets første bølge bringer yderligere 20 kommuner frem til samme niveau.

	Regionernes finansiering og engagement i projektet er ydermere betinget af, at indstillede projektmidler godkendes af Regionsrådet i de 5 regioner. Ligeledes er finansieringen betinget af Regionsrådets godkendelse af den kommende aftale mellem KKR og regionen samt en regional beslutningskompetence ift. anvendelsen af regionale midler.
4.2	Aftalen er desuden betinget af, at følgende forudsætninger er opfyldt: • At projektet gennemføres i sin helhed og i overensstemmelse med vision og intentioner som beskrevet nærværende aftale. • At gældende lovgivning og god praksis følges Hvis aftalens forudsætninger ikke kan opfyldes, kan aftalen opsiges jfr. pkt.21

5. Parternes forpligtelser

5.1	Parterne forpligter sig til at etablere en professionel og forsvarlig organisering og bemanning af projektet, herunder en projektstyregruppe og en sekretariatsfunktion. Den nærmere organisering er beskrevet under punkt 9.
5.2	KL, på vegne af kommunerne, og Realdania forpligter sig til at finansiere projektet med hver kr. 15 mio. De 5 regioner bidrager med samlet 15 mio. kr. Partnerskabet bidrager med i alt 45 mio. kr. over tre år 2020-2023. Parternes finansiering kan være såvel kontant som arbejdstimer. Finansieringen er baseret på 77 deltagende kommuner. Ved et lavere deltagerantal i de kommende 'call' skal det sikres at, der reserveres midler i budgettet til efterfølgende opsamling.
5.3	Partnerskabet forpligter sig gensidigt til at sikre at ressourcerne udelukkende anvendes til de formål, der er aftalt under punkt 6.
5.4	Parterne har ansvaret for (jf. pkt. 9): ▫ At medvirke til et produktivt samarbejde i partnerskabet i hele projektet. ▫ Projektets overordnede ledelse, herunder sikre tidsplan og budget. Med "Projektet" henvises kun til de aktiviteter der aftales under punkt 6 i modsætning til kommunernes interne aktiviteter i forbindelse med projektet. Såfremt deltagende kommuner af årsager der ikke kan henvises til "Projektet" ikke når i mål inden projektslut skal så vidt muligt hjælpes men ansvar herfor er ikke parternes. ▫ Adressering af eventuelle barrierer og forhindringer for projektets fremdrift og målsætning, herunder også dialog med andre interessenter i projektet. ▫ Bidrage til og understøtte det kommunale initiativ vedr. 'Klimaalliancen' ▫ Sikre fokus på vidensdeling og erfaringsudveksling om kommunernes klimarbejde. ▫ Bringe egne topmøder, konferencer, netværk m.v. i spil i forhold til formidling af viden og erfaringer fra projektet.
5.5	Parterne forpligter sig til at informere hinanden uden unødigt forsinkelse om væsentlige forhold, som har betydning for samarbejdet og dets resultater.
5.6	Parterne forpligter sig til at følge gældende lovgivning og praksis på relevante områder samt at følge god praksis.

6. Projektaktiviteter

6.1	Erfaringer fra det første DK2020 peger på, at kommunerne i arbejdet med klimahandlingsplanerne især har behov for understøttelse i forhold til: ▫ Etablering af og forståelse af datagrundlag for klimaarbejdet (baseline, risiko-kortlægning etc.). ▫ Arbejde med scenarier for fremtiden, herunder BAU, udledningsstier, klimascenarier m.v. – frem mod et netto nul og klimarobust samfund senest i 2050. ▫ Håndtering af relationen mellem national klimapolitik og det lokale kommunale spillerum. ▫ Viden om virkemidler inden for alle sektorer, herunder energi, bygninger, mobilitet, landbrug/areal, kommunens egne udledninger, indkøb m.v., herunder om klimaeffekter og økonomi. ▫ Fagligt kompetenceløft inden for fagfelter, der er nye for mange kommuner, eksempelvis udledning fra landbrug og håndtering af tørke/varme og sammenfaldende klimahændelser. ▫ Viden om forbrugsbaserede udledninger (scope 3) i en kommunal kontekst. ▫ Den tværkommunale indsats blandt andet inden for strategisk energiplanlægning, mobilitetsplanlægning og klimatilpasning, herunder samarbejde i og med kommunale selskaber. ▫ Deling af viden og erfaringer med konkrete indsatser og tilgange i klimaarbejdet. Behovene varierer fra kommune til kommune, hvorfor indsatsen først kan tilrettelægges i detaljer, når kommunernes ansøgninger er modtaget og behandlet.
6.2	Projektet er opdelt i følgende to dele: 1. Gennemførelse af "DK2020 – Klimaplaner for hele Danmark" hvori op til 77 kommuner udarbejder klimahandlingsplaner der lever op til C40s Climate Action Planning Framework og målene i Parisaftalen. 2. Etablering af og sekretariatsbistand til "Klimaalliancen"; Et netværk af kommuner der gensidigt forpligter sig til opnåelsen af målene i deres CAPF godkendte klimahandlingsplaner.

7. Aktivitets/tidsplan

7.1	Projektperioden starter ved partnerskabsaftalens underskrift og slutter, når alle deltagende kommuner har fået godkendt klimaplanerne, dog senest den 30.06.2023.														
7.2	Hovedmilepæle(start- og slutdatoer): <table border="1" data-bbox="263 1668 1417 2004"> <tr> <td>15.06.2020</td><td>KKR og Region begynder formelt at udarbejde den geografiske organisering af arbejdet.</td></tr> <tr> <td>15.06.2020</td><td>Forberedelse af nationalt call starter</td></tr> <tr> <td>15.09.2020</td><td>Politisk godkendelse af geografiernes organisering af projektet</td></tr> <tr> <td>16.09.2020</td><td>Annoncering af partnerskabet og call</td></tr> <tr> <td>16.09.2020</td><td>Call til 77 kommuner åbnes</td></tr> <tr> <td>21.10.2020</td><td>Call lukker</td></tr> <tr> <td>06.11.2020</td><td>Tentativt: Opstartskonference for deltagende kommuner</td></tr> </table>	15.06.2020	KKR og Region begynder formelt at udarbejde den geografiske organisering af arbejdet.	15.06.2020	Forberedelse af nationalt call starter	15.09.2020	Politisk godkendelse af geografiernes organisering af projektet	16.09.2020	Annoncering af partnerskabet og call	16.09.2020	Call til 77 kommuner åbnes	21.10.2020	Call lukker	06.11.2020	Tentativt: Opstartskonference for deltagende kommuner
15.06.2020	KKR og Region begynder formelt at udarbejde den geografiske organisering af arbejdet.														
15.06.2020	Forberedelse af nationalt call starter														
15.09.2020	Politisk godkendelse af geografiernes organisering af projektet														
16.09.2020	Annoncering af partnerskabet og call														
16.09.2020	Call til 77 kommuner åbnes														
21.10.2020	Call lukker														
06.11.2020	Tentativt: Opstartskonference for deltagende kommuner														

	07.11.2020 - 31.04.22	Projektperiode for bølge 2 hvori kommunerne udarbejder klimahandlingsplaner og mødes både samlet og i peer-grupper periodisk for at sikre vidensdeling og fremdrift
	01.11.2021	Foreløbig opstart af bølge 3 (efter behov)
	01.05.2022	Deadline for seneste indlevering af bølge 2 klimahandlingsplaner til godkendelse i forhold til Climate Action Planning Framework
	01.05.2023	Foreløbig deadline for seneste indlevering af bølge 3 klimahandlingsplaner til godkendelse i forhold til Climate Action Planning Framework (efter behov)
	31.12.2022	Deadline for vedtagelse af bølge 2 klimahandlingsplan i byrådene
	30.06.2023	Foreløbig deadline for vedtagelse af bølge 3 klimahandlingsplan i byrådene (efter behov)
	30.06.2023	Projektslut
7.3	Partnerne er enige om, at der udarbejdes et koordineret overblik over arrangementer i projektet (fx offentliggørelse af de udvalgte kommuner, opstartsseminar, workshops og andre offentlige arrangementer), inden evt. datoer fastlægges.	

8. Aftalens varighed

8.1	Parterne er enige om, at samarbejdet i udgangspunkt gælder 3 år fra 01.07.2020 - 30.06.2023, men kan forlænges af parterne, hvis dette ønskes og under forudsætning af økonomi mellem parterne til yderligere aktiviteter er tilgængelig.
8.2	Aftalen kan afsluttes før den planlagte afslutningsdato, jf. pkt. 21 om ophævelse af aftalen.
8.3	Partnerne skal i fællesskab forholde sig til og godkende eventuelle forsinkelser i projektet. Dette finder sted i projektets projektstyregruppe, jf. nedenfor i pkt. 9.4

9. Projektets organisering

9.1	Projektet er organiseret med en politisk partnerskabsgruppe, en administrativ styregruppe, en projektstyregruppe, en projektledelse/sekretariatsfunktion, og de fem geografiske organiseringer. Den operative organisering i de enkelte geografier besluttet i samarbejde mellem KKR og regionen i den pågældende geografi, herunder også eventuelt valg af ekstern operatør. Organisering, bemanning og budget for de geografiske sekretariater forelægges projektstyregruppens tilslutning. Formålet er at sikre, at de geografiske organiseringer kan levere opgaverne beskrevet i 9.5 med et ensartet serviceniveau indenfor den givne økonomi og tid. Tilslutningen skal dermed forstås som kvalitetssikring og en forudsætning for tildeling af budget rettere end beslutningskompetence. Nedenfor redegøres for organiseringen og ansvarsfordeling.
-----	--

9.2	Der etableres en politisk partnerskabsgruppe, bestående af følgende: • 5 politiske repræsentanter udpeget fra kommuner. 1 fra hver deltagende KKR-geografi. • 5 politiske repræsentanter udpeget fra regionerne. 1 fra hver deltagende region. • 1 politisk repræsentant udpeget af formanden for klimaalliancen. Den politiske partnerskabsgruppes rolle er løbende at sikre projektets politiske forankring bredt i KL/KKR og regionerne. Partnerskabsgruppen mødes 2 gange årligt samt deltager til større samlinger undervejs i "DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark" projektet. CONCITO er mødeleder og partnerskabsgruppen betjenes af projektsekretariatet.
9.3	Den administrative styregruppe tegner projektet som helhed. Den administrative styregruppe består af en relevant direktør fra hver af de tre bidragende organisationer. Som udgangspunkt består den administrative styregruppe af: • 1 person på direktørniveau udpeget af Realdania • 1 person på direktørniveau udpeget af KL • 1 person på direktørniveau udpeget af en Region Styregruppen mødes tre gange i løbet af projektet; ved opstart, midtvejs og ved afslutning. Herudover kan den administrative styregruppe mødes i tilfælde af uløselig uenighed i projektstyregruppen. Som initiativtager og projektejer ledes møderne i den administrative styregruppe af Realdania. Projektstyregruppemøderne sekretariatsbetjenes af CONCITO.
9.4	Projektstyregruppen har det overordnede ansvar for projektets gennemførelse. Projektstyregruppens medlemmer udpeges på operativt niveau og består af: • 1 person udpeget af KL/KKR • 1 person udpeget af partnerregionerne • 1 person udpeget af Realdania • CONCITO's adm. direktør • C40's direktør i Danmark Som initiativtager og projektejer ledes projektstyregruppemøderne af Realdania. Projektstyregruppemøderne sekretariatsbetjenes af CONCITO. Projektstyregruppen mødes mindst 4 gange årligt, første møde afholdes umiddelbart efter sommerferien 2020. Mødeplan fastlægges 1 år ad gangen. Projektstyregruppens opgave er bl.a. at: • Sikre et godt samarbejde i projektet som helhed. • Beslutte overordnede retningslinjer for styring af "DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark", herunder faser, tidsplan og budget • Kvalitetssikre og kommentere KKR/regionernes oplæg til geografisk organisering af projektet, herigennem sikre serviceniveau, budget og tilstrækkelig bemanning. • Beslutte overordnede retningslinjer for udvælgelse af kommuner til deltagelse i "DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark"

	• Endelig udvælgelse af de deltagende kommuner på baggrund af en indstilling fra sekretariatet. • Godkendelse af "DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark" projektets enkelte faser samt proces omkring Call-For-Proposals/Call-For-Commitments. • Sikre generel fremdrift i projektet • Beslutte løbende økonomiske dispositioner i forhold til projektets budget bilag 1, herunder aftaler om udgifter til overordnet projektledelse, operatører, teknisk bistand, arrangementer, analyser, rapporter og andre udviklingsmæssige aktiviteter mv. • Fastlægge retningslinjerne for sekretariatets (CONCITO) arbejde gennem godkendelse af projektplan og aktiviteter i "DK2020 – for hele Danmark" projektet. • Være forum for drøftelse af løsning af eventuelle konflikter i forhold til partnerskabsaftalens indhold eller projektets generelle gennemførelse i forhold til problemstillinger, der ikke kan håndteres af den daglige projektledelse. • Være forum for drøftelse af, hvordan "DK2020 – for hele Danmark" projektets konkrete resultater kan formidles og skaleres efterfølgende. • Godkendelse af kommunikationsstrategi. • Godkendelse af evalueringsstrategi. Alle beslutninger kræver enstemmighed i Projektstyregruppen
9.5	Geografiske organiseringer (KKR/Region) ▫ Bidrager som medfinansierende projektpartnere. ▫ Det enkelte KKR og Region udarbejder i samarbejde et oplæg til geografisk organisering for så vidt angår projektets operative gennemførelse i henhold til opgaverne som beskrevet nedenfor. ▫ Det fælles oplæg fremlægges til projektstyregruppens kvalitetssikring og efterfølgende tilslutning. ▫ KKR og Region indgår en aftale om udførelse af arbejdet i den enkelte geografi under hensyntagen til projektstyregruppens eventuelle kommentarer til organiseringen. Organiseringen (KKR/Region/Operatør) skal som udgangspunkt varetage følgende roller i de respektive geogrfier: ▫ Lokal klimafaglig facilitator for "DK2020 – for hele Danmark" i hver region (faciliterer den lokale indsats) <i>Eksempler:</i> ○ Projektledelse af den geografiske indsats inkl. økonomi, mødeplanlægning/afvikling og koordinering med DK2020 sekretariatet i CONCITO ○ Den geografiske organisering skal som lokal facilitator have det samlede regionale overblik og understøtte fremdrift i kommunernes arbejde med udarbejdelse af klimaplaner ○ Den geografiske organisering skal på tværs af kommunerne kunne identificere fælles faglige og processuelle udfordringer og understøtte kommunerne i at håndtere disse ○ Facilitatorrollen omfatter også at understøtte og styrke det regionalpolitiske fokus på klimaarbejdet ▫ Sparringspartner for "DK2020 – for hele Danmark" kommuner i de respektive regioner i udarbejdelse af klimaplaner <i>Eksempler:</i> ○ Den geografiske organisering skal systematisk – mindst månedligt – have sparringsseancer med DK2020 projektledere/projektgrupper i hver

	af kommunerne i regionen om fremdrift og udfordringer i arbejdet med klimaplanerne. Der er både tale om: ▪ faglig sparring (både reduktion og tilpasning) ▪ processuel sparring (organisering af klimaarbejdet i kommunerne, aktør-inddragelse m.v.) ▪ sparring om indhold i og brug af C40's Climate Action Planning Framework. ○ Sparring indebærer både forberedelse, dialog/møde og opfølgning. Der føres en intern logbog pr. kommune for at følge og registrere fremdrift og udfordringer. Nogle møder kan klares pr. telefon eller digitalt, mens andre kræver fysisk deltagelse. Herudover er der løbende mailkorrespondance med hver enkelt kommune med spørgsmål og svar. ○ Sparringsrollen forudsætter kompetenceudvikling v. CONCITO i de geografiske organiseringer, der skal sikre den nødvendige viden og ensartethed i sparringen til kommunerne i respekt for de regionale forskelle. Herudover vil der være behov for en løbende sparring og besvarelse af spørgsmål i hele projektperioden mellem de regionale organiseringer og CONCITO. ▪ Arrangere og facilitere faglige workshops og peer learning med deres respektive DK2020 kommuner <i>Eksempler:</i> ○ Den geografiske organisering skal efter behov arrangere og facilitere workshops f.eks. om faglige spor i klimaplanerne (energi, transport, landbrug m.v.), om partnerskaber med lokale virksomheder, om forbrugsbaserede emissioner eller andet (med faglige ekspertoplæg fx fra CONCITO). I DK2020 har der pt. været afholdt en introworkshop, to faglige workshops og en masterclass for kommunernes topledelse. Hertil kommer et planlagt topmøde for både DK2020 politikere, direktører og fagmedarbejdere. ○ Den geografiske organisering skal understøtte og ideelt deltage i peer-gruppe-møder, svare på spørgsmål, holde oplæg m.v. Erfaringen viser, at videndeling og fælles læring er vigtigt og understøttelse heraf er en central rolle for den regionale organisering. ▪ Understøtter kommunernes databehov, fx fastsættelse af baseline og scenarieplanlægning <i>Eksempler:</i> ○ Den geografiske organisering skal understøtte (evt. med konsulentbistand, jf. nedenfor) at kommunerne har de nødvendige data til klimaarbejdet. Det omfatter dels etablering af opdateret baseline for drivhusgasudledninger og dels at kunne løfte kommunernes forståelse for bagvedliggende data og datakilder, og for hvordan forskellige lokale tiltag giver anledning til reduktion i lokale udledninger. ○ Herudover vil mange kommuner have behov for assistance til udvikling af scenarier, herunder 'business as usual' inkl. lokale konsekvenser af nationale politiske beslutninger samt udledningssti mod netto nul senest i 2050 med et ambitiøst delmål f.eks. i 2030 ▪ Den geografiske organisering er ansvarlig for finansiering af og/eller ansøgning om konsulentbistand til udviklingsopgaver i samarbejde med kommunerne i geografien. <i>Eksempler:</i>
--	--

	○ Konsulentbistand kan med fordel søges af de geografiske organiseringer på vegne af alle kommunerne i regionen. Konsulentbistanden kan oplagt bidrage til understøttelse af kommunernes databehov, jf. ovenfor, og sikre fagligt korrekte baselines og scenarieplanlægning ▫ Facilitator af tværkommunale samarbejder og samarbejdsfora - i samspil med andre lokale og regionale organisationer <i>Eksempler:</i> ○ De geografiske organiseringer kan facilitere samarbejde på tværs af kommunerne f.eks. om strategisk energiplanlægning, grønne mobilitetsløsninger og kollektiv transport, klimatilpasning i vandoplande eller om fælles kyststrækninger ○ Der kan desuden faciliteres etablering af samarbejder og partnerskaber med virksomheder (industri, landbrug, handel m.v.) i regionen og med andre lokale aktører (borgergrupper, landboforeninger, erhvervsudviklingsorganisationer m.v.) ▫ Samler læring på tværs af kommunerne og leverer ind til den overordnede projektledelse. <i>Eksempler:</i> ○ Det er vigtigt at sikre videndeling og læring på tværs af de fem geografiske organiseringer: ○ så de gode eksempler og løsninger deles ○ så fælles barrierer og udfordringer kan løftes nationalt ○ så der sikres tilstrækkelig ensartethed og fagligt niveau i klimaindsatsen ○ De geografiske organisationer skal samle læring om faglige udfordringer i kommunerne og levere til CONCITO til fælles løsning.
9.6	Den overordnede projektledelse/sekretariatsbetjening varetages af CONCITO assisteret af C40 kontoret i Danmark. Opgaverne består af: ▫ Videnspartner og "DK2020 – for hele Danmark" projektsekretariat ▫ "DK2020 – for hele Danmark" projektledelse inkl. projektstyringsbetjening ▫ Forbereder nyt kommune-call og modtager, behandler og indstiller ansøgninger fra "DK2020 – for hele Danmark" kommuner ▫ Direkte sparringspartner for de første 20 kommuner ▫ Træningspartner og "hotline" for KKR/region/operatør (som både i opstartsfasen og løbende besvarelse af spørgsmål) ▫ Videnspartner for KKR/region/operatør og nye kommuner herunder sparring, analyser, oplæg og faglige bidrag både hvad angår reduktion (alle sektorer) og tilpasning. ▫ Udvikling af viden om virkemidler og deres effekter i kommunernes klimaarbejde Arrangerer og faciliterer workshops for alle deltagende kommuner på vegne af partnerskabet (f.eks. opstartsworkshop, politiske topmøder, sektorspecifikke workshops o.l.) ▫ Deltager i workshops arrangeret af KKR'er/regioner/operatører for at samle læring på tværs af regioner og kommuner ▫ Tværgående analyser ▫ Koordinering med og brobygger til faglige fora ▫ CAP-godkendelse af kommunernes klimaplaner (de første 20 kommuner/direkte relation + nye kommuner/vidensrelation) i henhold til C40's Framework ▫ Viden- og erfaringsopsamling (både udvikling og implementering) på tværs af geografierne

	▫ Strategisk kommunikation og profilering af ”DK2020 – for hele Danmark”, bl.a. engelsk publikation ▫ Understøttelse af Klimaalliancen som politisk ‘overligger’ med borgmesterarrangementer, projektstyregruppemøder og implementering af monitoreringssystem til årlig afrapportering² ▫ Sekretariatet skal være operatør på kommunikationstiltag- og produkter i forbindelse med formidlingen af projektet. Det betyder, at sekretariatet f.eks. skal levere udkast til kommunikationsplan, oversigt over kommunikationsanledninger, pressemeddelelser, hovedbudskaber og Q&A. ▫ Udarbejde et oplæg for en ekstern evaluering som gennemføres undervejs. Det er afgørende, at der i tid og ressourcer i ”DK2020 – for hele Danmark” sekretariatet til at gribe udviklings- og analyseopgaver.
--	---

10. Kommunikation om projektet

10.1	I partnerskabet skal parterne sikre, at der foregår en løbende, koordineret kommunikation til involverede parter, interessenter samt pressen. Ligeledes er parterne enige om, at der i forbindelse med kommunikation med pressen skal sikres, dels godkendelse af pressestrategier og dels samtykke omkring pressemeddelelser fra alle parter. Endvidere skal parterne i kommunikationen med pressen gensidigt altid nævne de andre parter i partnerskabet. Pressemeddelelser og anden form for offentliggørelse af projektet • Enhver offentliggørelse af pressemeddelelser, eller anden form for ekstern planlagt kommunikation af projektet, projektets indhold og dets gennemførelse, må kun ske efter forudgående godkendelse af parterne. Parterne er forpligtet til at sikre, at eventuelle rådgivere også overholder denne forpligtelse. • Parterne skal i øvrigt omtales på lige fod med projektets andre deltagere. Form m.m. skal aftales med parterne. Når pressemeddelelser, projektindhold etc. er offentliggjort, opfordres parterne til at formidle projektet og dets resultater bredt. Enhver offentliggørelse af pressemeddelelser eller anden form for ekstern kommunikation af projektets indhold, økonomi og dets gennemførelse, må kun ske efter forudgående godkendelse af projektstyregruppen. Alle tredjeparts rettigheder, fx til fotos m.v. skal overholdes af parterne. Partnerskabet er forpligtet til at sikre, at rådgivere også overholder denne forpligtelse.
10.2	Der skal ske en grundig og bred formidling af projektets resultater til relevante målgrupper, og formidlingen skal ske efter nærmere aftale med projektstyregruppen.
10.3	Deltagende kommuner, Realdania, KL og Regionerne har ret til at anvende alle oplysninger om projektet og dets resultater, herunder billedmateriale i sine formidlingsaktiviteter på en ikke-kommerciel basis.

² Der er taget udgangspunkt i, at selve udviklingen af monitoreringssystemet til kommunernes årlige afrapportering sker af C40 i samarbejde med Carbon Disclosure Project

10.4	Publikationer og bøger relateret til projektet udgives online og rapporter/publikationer af interesse for en bredere kreds gøres tilgængeligt som pdf-download, og hvis relevant på realdania.dk, kl.dk, Regionernes hjemmesider samt hos relevante operatører.
10.5	Mærkedage, herunder offentliggørelse af de udvalgte kommuner, opstartsseminar workshops og andre offentlige arrangementer aftales mellem parterne inden datoer herfor fastlægges.
10.6	Det er aftales at, der udarbejdes en kommunikations- og formidlingsplan, som indeholder de overordnede retningslinjer for partnerskabets formidling og samtidig skal sikre en optimal og fælles formidling og profilering af parterne. Sekretariatet udarbejder udkast til planen, og den godkendes efterfølgende i projektstyrgruppen.

11. Evaluering, monitorering og effektmåling

11.1	Parterne er enige om, at der gennemføres en ekstern evaluering af projektet. Der afsættes økonomi til dette i det samlede budget. Projektstyrgruppen beslutter og godkender evalueringsstrategien efter indstilling fra projektsekretariatet.
------	---

12. Økonomiske forhold

12.1	Det samlede budget for "DK2020 – for hele Danmark" er på 45 mio. kr., som det fremgår af budgettet i Bilag 1. Det enkelte KKR og den respektive region indgår separat aftale for den geografiske organisering. Som led heri fastlægges opgavevaretagelse og økonomien for projektets gennemførelse i den pågældende geografi. Der forbeholdes dog ret til at fordelingen af posterne og faserne kan revideres og ændres, hvis parterne er enige herom. Budgettet er baseret på 77 kommuner og skal i tilfælde af færre deltagere tilpasses – dog med respekt for faste omkostninger. Regionernes budgetter er kun gældende inden for partnerskabets aftalte projektperiode.
12.2	I beløbet er der taget højde for pristalsregulering for projektperioden og der vil fra Realdania ikke blive bevilget yderligere midler hertil. Der er således tale om et maksimumbeløb, idet støtten ikke vil kunne overstige de faktisk afholdte omkostninger.
12.3	Partnerskabet forpligter sig til at udøve sund økonomisk forvaltning af projektets midler. Projektledelsen skal sikre, at afholdte udgifter modsvarer den vare/ydelse, der er rimelig i forholdet mellem pris, kvalitet og ydelse. Indkøb skal ske i henhold til det almindelige prisniveau på markedet, som det gør på det frie marked og under normale konkurrenceforhold. Lønninger, der indgår i projektet, skal være på et niveau der svarer til almindelig, rimelig og realistisk løn for den udførte arbejdsopgave.

13. Moms, skatter og afgifter

13.1	Parterne er selv ansvarlige for at betale eventuel skat af den af Realdania tildelte bevilgning.
------	--

	Bevillingen er inklusiv eventuelle udgifter til moms og andre afgifter, og der vil ikke blive bevilget yderligere beløb til dækning heraf.
13.2	Organisationer, der er godkendt efter ligningslovens § 8H eller § 8S, forpligter sig til at indberette bevillingsbeløb modtaget fra Realdania i henhold til SKAT's til enhver tid gældende frister.

14. Betalingsplan og udbetalinger

14.1	Realdania udbetaler sin del af finansieringen til CONCITO, som varetager udbetalinger for planlagte og vedtagne aktiviteter. CONCITO står for at indhente relevant projekt- og finansieringsoplysninger for de udvalgte geografier og aktiviteter, som godkendes af projektstyregruppen inden udbetalingen finder sted. Når de geografiske organiseringer er på plads, skal projektstyregruppen have projekt- og finansieringsoplysninger, udbetalingsplaner og udbetalingsanmodninger til gennemsyn, førend udbetaling kan ske.
------	--

15. Rapportering og godkendelser

15.1	Forud for projektets faser, skal projektstyregruppen modtage en detaljeret projektplan for nært forestående faser. Projektstyregruppen skal godkende projektplanerne samt eventuelle ændringer i projektets indhold (herunder tid, økonomi, organisering, opgaver) før iværksættelse.
15.2	Der skal efter projektafslutning udarbejdes et revisorgodkendt regnskab. Projektregnskaber skal revideres efter "ISA 800" af en godkendt revisor. For offentlige institutioner underlagt Rigsrevisionen kræves ikke revisorpåtegning.

16. Ejendoms- og ophavsret

17.1	Parterne er enige om, at Partnerskabet i fællesskab skal have ejendomsretten og alle immaterielle rettigheder til eventuelle varemærker, logoer, domænenavn, der måtte blive tilvejebragt i forbindelse med partnerskabet, dog således at Realdania meddeles en brugsret hertil i aftaleperioden med mulighed for forlængelse. Partnerskabet er i aftaleperioden ikke berettiget til at anvende sådanne rettigheder i anden sammenhæng end i forbindelse med partnerskabet eller til at overdrage eller meddele licens til sådanne rettigheder til tredjemand uden Partnerskabets godkendelse.
17.2	Partnerskabet har en ikke-eksklusiv, ubegrænset ret til at anvende projektets resultat i sin virksomhed, herunder at gøre projektets resultater tilgængeligt for tredjemand. Partnerskabet har rettighederne til enhver form for materiale, der fremkommer som led i arbejdets udførelse, herunder det færdige materiale og foreløbige materiale, produceret i regi af "DK2020 for hele Danmarks" parter. Alle immaterielle rettigheder til resultaterne af det udførte arbejde, herunder også eventuelle delresultater tilhører Partnerskabet.

17. Erstatningskrav

18.1	Ved denne aftales ophør – uanset årsag hertil – kan ingen af parterne gøre krav af nogen art gældende mod den anden part, medmindre en part har handlet erstatningspådragende over for den anden efter dansk rets almindelige erstatningsregler.
------	--

18. Misligholdelse og tilbagebetaling

19.1	Hvis parterne væsentligt misligholder sine forpligtelser i henhold til denne aftale, er parterne berettiget til at ophæve aftalen jf. 21.3.
19.2	Parterne har ret til at kræve tildelt bevilling tilbagebetalt helt eller delvist, ligesom Parterne har ret til at undlade at udbetale tildelt bevilling, • hvis projektet ikke udføres som aftalt, • hvis de bevilgede midler bruges til andre formål end det som er beskrevet i bilag 1, • hvis parterne i sagsforløbet har givet urigtige oplysninger, Hvis Partnerskabets godkendelse af ændringer og løbende godkendelser, som angivet i denne aftale ikke er blevet indhentet, eller hvis parterne i øvrigt ikke opfylder aftalens forudsætninger, vilkår og bestemmelser.

19. Force majeure

20.1	Hvis projektet ikke måtte blive gennemført på grund af udefra kommende forhold (force majeure, såsom naturkatastrofer, krig, virusudbrud o.l.), politiske ændringer og ændringer i finansloven, kan alle parter frit træde tilbage fra aftalen. Allerede igangsatte opgaver aflyses eller afsluttes hurtigst muligt og med den mindst mulige udgift. Uforbrugte midler tilbageføres til de respektive parter.
------	---

20. Udtrædelse og udvidelse af partnerskabet

20.1	Udgangspunktet for nærværende partnerskabsaftale er, at projektet realiseres, og de tilsagn fra projektets parter, der er givet, vedstås og gennemføres, idet der er tale om en for parterne forpligtende aftale.
20.2	Hvis forudsætningerne som beskrevet under bl.a. pkt. 5 ikke opfyldes, og en af parterne har grundlag for at antage, at en anden part ikke vil leve op til partnerskabsaftalens forudsætninger og/eller intentioner, kan parten udtræde af partnerskabet, hvorefter ingen af parterne er forpligtede overfor den anden part, herunder hverken med betalinger eller på anden måde.
20.3	Udtræden forudsætter, at den udtrædende part forinden har fremsendt en skriftlig advarsel, og der ikke er opnået enighed om løsning mellem parterne i forhold til de kritikpunkter, der har været indeholdt i den skriftlige advarsel. Hvis den part, der modtager skriftlig advarsel, er uenig i, at de deri nævnte årsager er tilstrækkelige til, at det kan begrunde udtræden, skal spørgsmålet om udtrædelsesret afgøres af en voldgift i overensstemmelse med aftalens pkt. 23. i et spørgsmål om en part er berettiget til at udtræde, skal voldgiftsretten, så vidt det er praktisk muligt, søge sagen afgjort inden tre måneder, og parterne skal være forpligtede til at bidrage til sagens hurtige gennemførelse.

20.4	Partnerskabet kan, hvis parterne er enige, udvides med øvrige parter.
20.5	Hvis projektet udvides ved inddragelse af øvrige parter og bidragsydere, vil disse efter forhandling med de oprindelige partnere, kunne indgå i projektstyregruppen.

21. Opsigelse af aftalen

21.1	Aftalen opsiges automatisk hvis de i pkt. 3 og 4 og frister for godkendelser, m.v. er overskredet, og der ikke er skriftligt aftalt andet mellem parterne.
21.2	Aftalen kan opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af en måned. I tilfælde af opsigelse skal aktiviteter, der er igangsat inden opsigelsen dog gennemføres, uanset om afslutning heraf strækker sig ind i perioden efter aftalens ophør.
21.3	Hvis projektet ikke måtte blive gennemført på grund af udefra kommende forhold, f.eks. hvis "DK2020 - Klimaplaner for hele Danmark" ikke kan gennemføres som følge af manglende kvalificerede ansøgninger ved ansøgningsfristen i august 2020 kan parterne frit træde tilbage fra aftalen. Allerede igangsatte opgaver aflyses eller afsluttes hurtigst muligt og med den mindst mulige udgift for parterne, idet parterne i dette tilfælde ikke har krav på at få udbetalt yderligere beløb af bevilling end til dækning af de allerede igangsatte arbejder.
21.4	<i>Særligt ved partnerskab med andre finansierende parter:</i> Parterne kan opsiges aftalen, hvis en af parterne skønner, at det ikke er muligt at finde det planlagte antal partnere/ansøgere/projekter, som er indstillet på at deltage i partnerskabets projekt eller hvis det i øvrigt ikke er muligt at gennemføre partnerskabet på de forudsatte vilkår. I så fald er det aftalt mellem parterne, at parterne dækker afholdte udgifter til partnerskabet i samme forhold, som disse parter forudsatte bidrag til partnerskabet.

22. Øvrige aftaleforhold

22.1	Hvis der er modstrid mellem denne partnerskabsaftale og underliggende aftaler, er det denne partnerskabsaftale, der er gældende.
22.2	Partnerskabsaftalen vil også blive suppleret med aftaler mellem KKR og regionerne om etablering af geografisk regionale operatører/sekretariater der får til opgave at facilitere arbejdet og agere sparringspartner i det daglige helt tæt på kommunerne.

23. Lovvalg og værneting

23.1	Dansk ret finder anvendelse på aftalen.
------	---

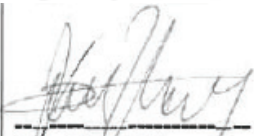
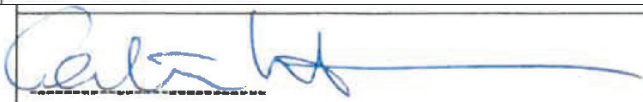
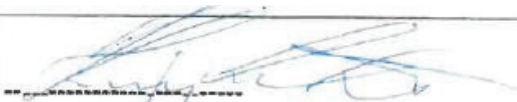
23.2	Enhver tvist vedrørende aftalen skal afgøres endeligt og bindende ved voldgift i henhold til reglerne for behandling af sager ved Det Danske Voldgiftsinstitut.
23.3	Voldgiftsretten sammensættes således, at hver part peger på én voldgiftsdommer og voldgiftsrettens formand udpeges af Voldgiftsinstituttet.

24. Bilag

24.1	Bilag 1: Budget, dato 4. juni 2020

Aftalen træder i kraft den 01.07.2020 med underskrift af partnerne, og forefindes i 3 eksemplarer – ét til KL, ét til hver Region og ét til Realdania – tiltrædes hermed

Godkendt af parterne: XX.XX.2020

 Laila Kildesgaard Direktør Kommunernes Landsforening
 Jørgen Bjelskou Udviklingsdirektør Region Syddanmark
 Kim Korod Hansen Udviklingsdirektør Region Midt
 Carsten Krabbe Udviklingsdirektør Region Sjælland 15/6.20
 Henning Christensen Udviklingsdirektør Region Nordjylland

A black ink signature of Diane Arsovic Nielsen.

Diane Arsovic Nielsen
Udviklingsdirektør
Region Hovedstaden

A blue ink signature of Nina Kovsted Helk.

Filantropidirektør
Nina Kovsted Helk
Realdania